

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นางมนัสวรรณ ผาโลโ
ที่ปรึกษา	นายสมบัติ บุญมาก ศึกษานิเทศน์ชำนาญการพิเศษ
คำสำคัญ	หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ดำเนินการตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)
พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้องพัฒนาตามกรอบของ
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของ
หลักสูตร ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การนำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้องไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนโป่งเตือกศึกษาสถาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดย
การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินทักษะ
กระบวนการทำงาน แบบประเมินความสามารถในการจัดนิทรรศการ แบบประเมินชิ้นงาน และแบบ
ประเมินคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของนักเรียนนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) นำมาเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้า การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการสำรวจความต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาตามลำดับ ดังนี้

ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาตามลำดับ ดังนี้ เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง มีความต้องการร้อยละ 84.61 จากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องอาชีพที่ต้องการให้พัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นมากที่สุด คือ เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง แสดงว่า ความต้องการหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง มีความต้องการร้อยละ 84.61 มากที่สุด แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความต้องการหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง มีความต้องการร้อยละ 84.61 มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงจันทร์ ประเสริฐอาษา (2550 : 310) พบว่า ชุมชนโรงเรียนบ้านห้วยเหล่าโพหนอง ต้องการหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การเลี้ยงจิ้งหรีด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และหทัยพิทย์ บุญศรี (2551 : 374-375)

2. ผลการจัดทำร่างการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการนำหลักการในการประเมินหลักสูตร ของสตัฟเฟิล บีม (Daniel L. Stufflebeam s Curriculum Evaluation Model) มาใช้ปรากฏว่ามีคะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้เฉลี่ยเท่ากับ 4.75 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

2.1 ด้านสภาพแวดล้อม หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการประเมินหลักสูตรแบบซิปปหรือซิปปโมเดล (CIPP Model) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71

และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2.3 ด้านกระบวนการ (Process) หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2.4 ด้านผลผลิต (Product) หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการปลูกข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 4 ด้านเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ทุกด้านเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.91/82.73 เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)ของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 0.7206 คิดเป็นร้อยละ 72.06 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังจากการเรียนการสอนจบทุกแผน โดยเฉลี่ยร้อยละ 72.06 การที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจนมีความก้าวหน้าดังปรากฏ ทำให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงจันทร์ ประเสริฐอาษา (2550 : 117) หทัยทิพย์ บุญศรี (2551 : 101) พบว่า ความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย และจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาในท้องถิ่นมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและส่งผลต่อค่าดัชนีประสิทธิผล เพราะสามารถวัดผลและประเมินได้อย่างรอบด้าน จึงทำให้เกิดความก้าวหน้าทางด้านการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น

4. ผลการสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้อง ที่พัฒนาขึ้น พบว่า ความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องจากการใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น โดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียน การจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษาตามลำดับ ด้านตัวป้อนหลักสูตรที่ใช้มีความเหมาะสมร้อยละ 83.25 ด้านกระบวนการหลักสูตรที่ใช้มีความเหมาะสมร้อยละ 77.03 ด้านผลผลิตหลักสูตรที่ใช้มีความเหมาะสมร้อยละ 87.32 เมื่อรวมทุกด้าน พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม ร้อยละ 82.40 และค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 แสดงว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก